

הפטרה מבוארת

על-פי המלבי"ם

שתי הלכות ביום

פרשת שמות (למנהג הבבלים והתימנים)

ספר יחזקאל פרק א, א - יד

פרשת השבוע עוסקת בתחילת סיפור יציאת מצרים, ומפטירים בפרשה זו שבספר יחזקאל, המתארת בדרך משל את זמן יציאת מצרים, וריבוי החסדים שעשה ה' עם ישראל באותו זמן:

פרק ט: (א) וַיְהִי דְבַר ה' אֵלַי לֵאמֹר. (ב) בֶּן אָדָם, הוֹדַע אֶת יְרוּשָׁלַם אֶת תּוֹעֲבֹתֶיהָ. (ג) וּמְצִייר בנבואה זו את עם ישראל כילדה קטנה ועזובה, שהושלכה על ידי הוריה למדבר שממה, עד שעבר שם אדם נדיב וחמל עליה, ולקחה לביתו וגידלה, ולאחר מכן נשא אותה לאשה והיטיב לה בכמה מיני טובות, אך היא שכחה את כל טובותיו, ולא היתה נאמנת לו, וְאָמַרְתְּ, כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים לִירוּשָׁלַם, הרי על אף שגאולתכם היתה בהיותכם במצרים, לא היה זה מקום לידתכם, אלא מְכַלְתֶּיךָ - מקום מגוריך הראשונים, וּמְלֻדְתֶּיךָ, הרי הם מְאָרְץ הַכְּנַעֲנִי, ומצייר כאילו אביה ואמה לא היו מעם אחד, אלא אָבִיךָ הָאֲמֹרִי, וְאִמְךָ חִתִּית, ומחמת כן לא חסו על ביתם הקטנה והשליכוה לארץ אחרת, עד שנמצאו במצרים [והנמשל בזה, כי בתחילת התהוות האומה עדיין לא היו לעם מיוחד, אלא עדיין היו דבוקים בתועבות האמוריים והחיתיים, יושבי ארץ כנען, ולא הובדלו מטומאתם וממעשיהם הרעים]. (ד) וּמְלֻדְתֶּיךָ בְּיוֹם הַוָּלָדֶת אוֹתְךָ, לא כָּרַת שְׁרִיךְ - לא נחתך חבל הטבור [והנמשל בזה, שעדיין לא התנתקו מטומאת הכנענים שהיו דבוקים בהם], וּבְמִים לא רַחַצְתָּ לְמַשְׁעֵי להסיר את הדם והלכלוך ולנקות את הגוף [וכך לא נרחצו עדיין במי הדעת להסיר את המידות הרעות], וְהַמְלַח לא הַמְלַחְתָּ לחזק את הבשר, וְהַחֲתַל לא חֲתַלְתָּ לחזק את האיברים [וכך לא התחזקו עדיין להיות כאומה מסודרת בחוקים ומשפטים, שממונים עליהם שופטים ושוטרים, ויש ביניהם אנשים פרטיים אמיצי לב ומלומדי מלחמה, אלא היו כגוף תינוק שלא התיישרו אבריו ולא התחזק גופו, שהוא רפוי ורופס]. (ה) לא חָסָה עֵלֶיךָ עֵינָן של אחד מהוריך, לַעֲשׂוֹת לָךְ אַחַת מְאֵלָה, ואף לא חסה עלייך עין של אדם זר לְחַמְלָה עֲלֶיךָ, וּתְשַׁלְּכִי אֶל פְּנֵי הַשָּׂדֶה בְּגַעַל נַפְשֶׁךָ, בְּיוֹם הַוָּלָדֶת אוֹתְךָ [וכך ישראל הושלכו מארצם אל ארץ מצרים, והיו עובדים בפרך בשדה]. (ו) וְאָעֵבַר עֲלֶיךָ - ואז עבר שם הנדיב, וְאָרָאךָ מִתְבוֹסֶסֶת בְּדַמֶּיךָ, כי מלבד דם הלידה שהיתה מלוכלכת בו, על ידי השלכתה לשדה נפצע גופה עד זוב דמה, וְאָמַר לָךְ, בְּדַמֶּיךָ חַיִּי - לא תמותי מדם הפצעים אלא תשארי בחיים, וכן מידי עוברו שם חזר על כך, וְאָמַר לָךְ, בְּדַמֶּיךָ חַיִּי [וכך אמר ה' לישראל גם קודם שגאלם ממצרים, שלא ימותו מהמכות והעינויים של המצריים, אלא ישארו חיים וסופם להיגאל]. (ז) ולאחר זמן שהיתה מושלכת בשדה תחת השגחתו, רַבְּבָה

לתרומות והקדשות: 0765-404-360

ארגון 'שתי הלכות ביום' שולח מגוון לימודים בנושאים שונים, ובכמה שפות. מעוניין ללמוד ולהבין את שאר פרקי הנ"ך? הצטרף למסלול לימוד 'נ"ך מבואר' של ארגון 'שתי הלכות ביום', ותקבל פרקי נ"ך מבוארים, בכל בוקר ישירות לתיבת הדוא"ל שלך! להצטרפות לאחד או יותר ממסלולי הלימוד בדוא"ל: office@2halachot.org

כְּצִמַח הַשָּׂדֶה נִתְתִּיף - גדלה כפי שגדלים הצמחים עד שהם מתקשטים בפרחים, ו**תִּרְבִּי וְתִגְדְּלִי וְתִבְאִי בְּעֵדֵי עֲדִיִים, שְׂדִים נִלְנוּ וְשָׁעָרָךְ צִמַח**, שזהו זמן הפריחה של הילדה, ו**אֶתְּ עֵרִם וְעָרְיָה**, כי עדיין היתה מושלכת בשדה ללא בגדים [וכך השגיח ה' על ישראל שיפרו וירבו, עד שהגיע זמן הגאולה, אך היו ערומים מבגדי הנפש, שהם תורה ומעשים טובים שלא היו בידם]. (ח) ו**אֶעְבֹּר עָלֶיךָ שׁוֹב, וְאֶרְאֶךָ וְהִנֵּה עִתְךָ עֵת דְּדִים**, שהגיע זמנך הראוי לנישואין, ו**אֶפְרָשׁ כְּנָפֵי עָלֶיךָ, וְאֶכְסֶה עֲרוֹתֶךָ, וְאֶשְׁבַּע לָךְ, וְאֶבּוֹא בְּבְרִית אִתְּךָ, נָאִם ה' אֱלֹהִים, וְתִהְיִי לִי** [וכך באותו זמן הגיע עת גאולת ישראל, וייחד אותם ה' לשמו, ונתן להם מצוות ברית מילה, וזכר את בריתו עם האבות ולקחם לו לעם]. (ט) ועתה עשה לה את כל הדברים שלא נעשו עבורה בעת לידתה, ו**אֶרְחֹצֶךָ בְּמִים, וְאֶשְׁטֹף דְּמִיךָ מֵעָלֶיךָ** [וכך שטף מהם ה' את הדעות הכוזבות על ידי שהעבירם בים סוף והראה להם את ידו החזקה, עד שהאמינו רק בה'], ו**אֶסְכֹּךָ בְּשָׁמֶן**, לתקן את מה שלא הומלחה בעת לידתה [וכך נתן להם ה' בתחילה קצת מצוות]. (י) וכנגד מה שלא הוחתלה, ו**אֶלְבִּישֶׁךָ רִקְמָה, וְאֶנְעִלְךָ תַּחֲשׁ, וְאֶחַבֵּשֶׁךָ בְּשֵׁשׁ - פִּשְׁתָּן, וְאֶכְסֶךָ מִשִּׁי** [וכן נתן להם ה' במעמד הר סיני תורה ומצוות, ונעשו לו ממלכת כהנים וגוי קדוש, ואמר כאן ארבעה מיני בגדים כנגד ארבעה בגדי כהונה]. (יא) ו**אֶעֱדֶךָ עֲדֵי - קִישְׁטָה בְּתַכְשִׁיטִים עַל הַבְּגָדִים** [והם תרי"ג מצוות שקיבלו ישראל], ו**אֶתְּנֶה צְמִידִים עַל יְדֶיךָ** [כנגד המצוות התלויות במעשי הידים], ו**רְבִיד - שְׂרָשֶׁרֶת עַל גְּרוֹנְךָ** [כנגד המצוות התלויות בקול ובדיבור, ולכן אמר 'גרונד' שהוא מקום הוצאת הקול, ולא 'צוארד']. (יב) ו**אֶתְּנֶנּוּ נְזָם עַל אֶפְךָ** [כנגד המצוות התלויות בריח ובראיית העיניים, שהריח הוא משל בדברי הנביאים לראייה הרוחנית], ו**עֲגִילִים עַל אָזְנֶיךָ** [כנגד המצוות התלויות בשמיעת האוזן], ו**עֶטְרֶת תַּפְאֶרֶת בְּרֹאשְׁךָ**. (יג) אחר כך נעשתה כאשה המושלת לבדה בבית וקונה לעצמה תכשיטים, ו**תַּעֲדִי מַעֲצָמְךָ תַּכְשִׁיטֵי זָהָב וְכֶסֶף** [והוא משל לתקנות והמצוות שתקנו הנביאים והחכמים], ו**מִלְּבוּשֶׁךָ שֵׁשׁ וּמִשִּׁי וְרִקְמָה, סֵלֶת וְדָבֶשׁ וְשָׁמֶן אֶכְלֶת, וְתִיפִי בְּמָאֵד מָאֵד, וְתִצְלַחִי לְמַלּוּכָה** [והיה זה בימי דוד ושלמה, שהגיעו ישראל למעלה העליונה ביותר, והיתה מלכותם שלימה]. (יד) ו**יֵצֵא לָךְ שֵׁם בְּגוֹיִם בְּיַפְיֶךָ** [וכמו שנאמר "ויצא שם דָּוִד בְּכָל הָאֲרָצוֹת וְה' נָתַן אֶת פָּחָדוֹ עַל כָּל הַגּוֹיִם", וכן נאמר "וְכָל הָאֲרָץ מִבְּקָשִׁים אֶת פְּנֵי שְׁלֹמֹה לְשָׁמֶעַ אֶת חֲכָמָתוֹ אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים בְּלִבּוֹ"], אך לא היה זה מצד עצמה, אלא **כִּי כָּלִיל הוּא בְּהַדְרֵי אֲשֶׁר שָׁמְתִי עָלֶיךָ - היה זה מחמת ההדר שנתן עליה [וכן תפארת מלכות ישראל היתה על ידי ההשגחה העליונה, שנתן ה' עליהם את כבודו], נָאִם ה' אֱלֹהִים:**

לתרומות והקדשות: 0765-404-360

02-5005321